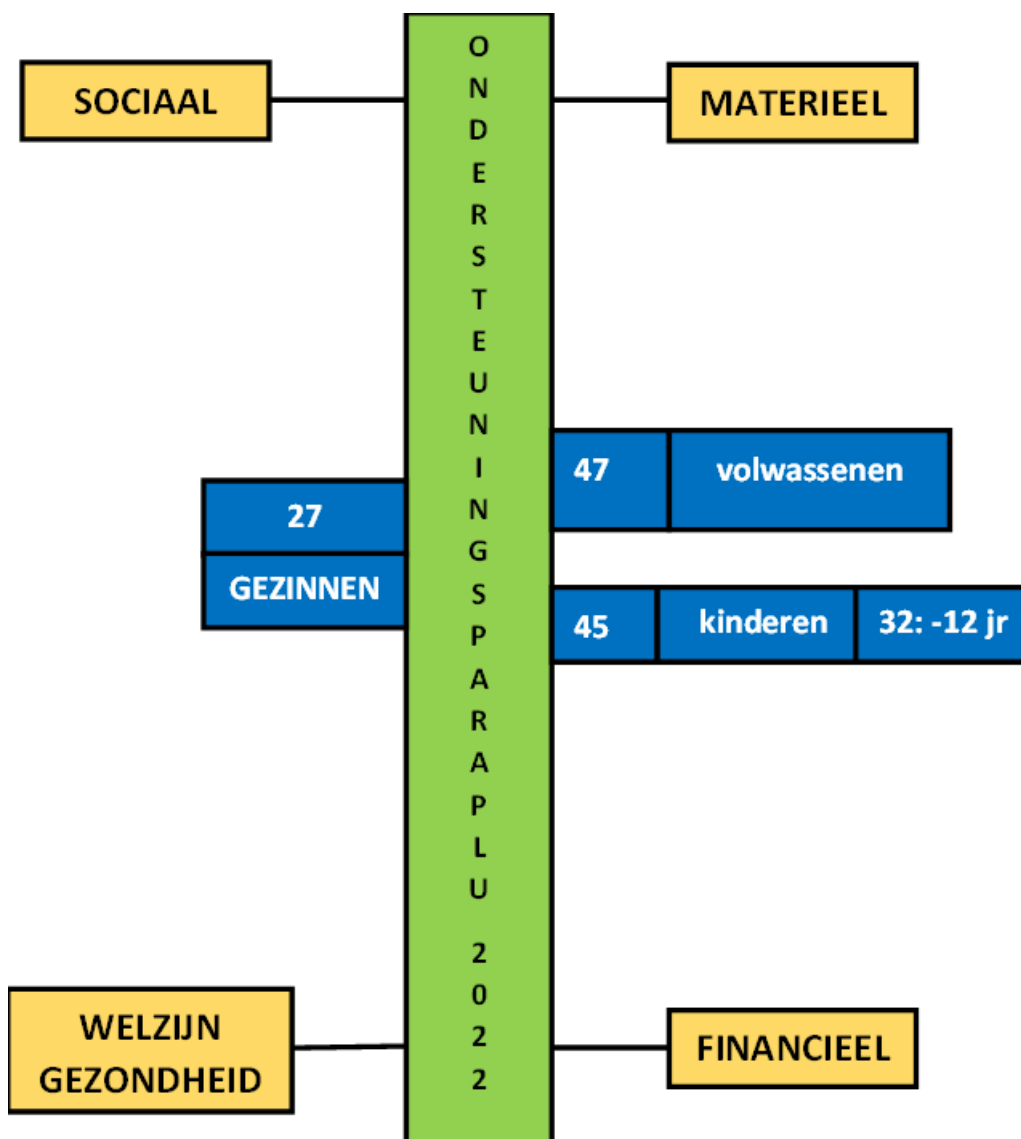

OVERZICHT JAARWERKING 2022

WZS KANS ANTENNE OOSTAKKER – DESTELDONK

Vooraf

Dit verslag is opgemaakt met respect voor de privacy en met waardering voor de mensen die moeten leven in een armoedesituatie in het algemeen en voor de KANS-gezinnen in het bijzonder.

Het document is bedoeld voor alle KANS-medewerkers, de partners van KANS, de donateurs, bij presentaties en voor geïnteresseerden.

Een oprecht woord van DANK voor allen die op één of andere manier dit verslag mogelijk maakten.

Situering

De welzijnsschakel 'KANS kanaaldorpen' is een feitelijke vereniging met, sinds 2013, twee zelfstandige antennes. Enerzijds de antenne Oostakker/Desteldonk (opgericht door de toenmalige pastoor, P. De Baets in 2011) en anderzijds de antenne Sint-Kruis-Winkel/ Mendonk (opgericht door Zr Antoinette Huys in 1987).

De beide antennes zijn lid van 'Welzijnsschakels Oost-Vlaanderen'. Hiermee onderschrijven we de filosofie van dit overkoepelend orgaan: *een samenleving waarin ieder mens toegang heeft tot de sociale grondrechten en waaraan hij/zij gelijkwaardig kan geven en deelnemen*. 'KANS' doet beroep op hun ondersteuning en vorming die zij aanbieden.

Door de aansluiting bij 'Kras' behoren we tot het netwerk van de Gentse ondersteunende vrijwilligerswerkingen voor en met mensen in armoedesituaties. Hierdoor is ons eigen netwerk verruimd tot stad Gent. We maken zo kennis met de werkingen van de andere diensten die deel uitmaken van 'Kras'. Dit verbreedt sowieso onze eigen blik en kan zo de eigen werking inspireren. Daarnaast genieten we af en toe ook van materiële voordelen.

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	3
1. ARMOEDEPROBLEMATIEK	4
2. ALGEMENE DOELSTELLING	4
3. HET PROFIEL VAN DE KANS-GEZINNEN (DD 31-12-2022).....	5
3.1. Gezinsamenstelling	5
3.2. Leeftijdsklasse algemeen.....	5
3.3. Gezinnen met kinderen	6
3.4. Gender volwassenen	6
3.5. Socio-economisch profiel van de volwassenen.....	6
3.6. Familiale roots	9
3.7. Verloop KANS-gezinnen	9
4. DE CONCRETE WERKING ANTENNE OOSTAKKER/DESTELDONK	10
4.1.1. De kerngroep.....	10
4.1.2. De medewerkers	10
4.1.3. De bezoekers.....	11
4.2. De partners van KANS	11
4.3. De donateurs en/of sympathisanten	11
4.4. De ondersteuningsparaplu	12
4.5. Maatschappelijke sensibilisering.....	13
4.6. Financiële werking.....	13
5. KANS IN CIJFERS.....	14
6. ENKELE VASTELLINGEN/UITDAGINGEN	15

1. ARMOEDEPROBLEMATIEK

Leven in armoede is niet alleen een gebrek aan financiële middelen, maar betekent ook sociale uitsluiting en een cumulatie van uitsluitingen (huisvesting, werk, gezondheidszorg, ...). Het is dikwijls een zichzelf versterkend proces vanaf de geboorte, over de kindertijd heen tot een gedaalde levensverwachting.

Het risico op armoede in 2019 (EU-SILC):

De voornaamste factoren die tot armoede kunnen leiden zijn:

- werkloosheid: 48%
- huurder: 32%
- alleenstaande ouder: 34%
- laag opgeleid: 25%
- alleenstaand: 20%
- leeftijd: +75 jaar: 19%

In Gent leven meer dan 40.000 mensen in armoede en leeft 23% van de kinderen in armoede!

De armoedegrens is voor alleenstaanden €1.293 en voor een koppel met 2 kinderen €2.715.

Het leefloon bedraagt voor alleenstaanden €1.214. Met dit leefloon moet de betrokkene een volle maand toekomen...

Het leven in armoede is niet de keuze van de betrokkene, de mensen in armoede zijn niet de vijand, maar wél de armoede op zich, is de vijand.

2. ALGEMENE DOELSTELLING

De welzijnsschakel 'KANS' kanaaldorpen wil de mensen die in armoedesituatie leven (= de KANS-gezinnen) ondersteunen en nabij zijn.

De medewerkers van de antenne Oostakker Desteldonk schrijven zich in de filosofie van 'Welzijnsschakels' in (welzijnsschakels samen sterkt) en in deze van 'KRAS' (een KRing rond mensen in Aarmoede in de Stad).

Zij krijgen eveneens het zg. KANS-charter. Dit vormt voor de vrijwilligers het uitgangspunt van waaruit zij in 'KANS' actief zijn.

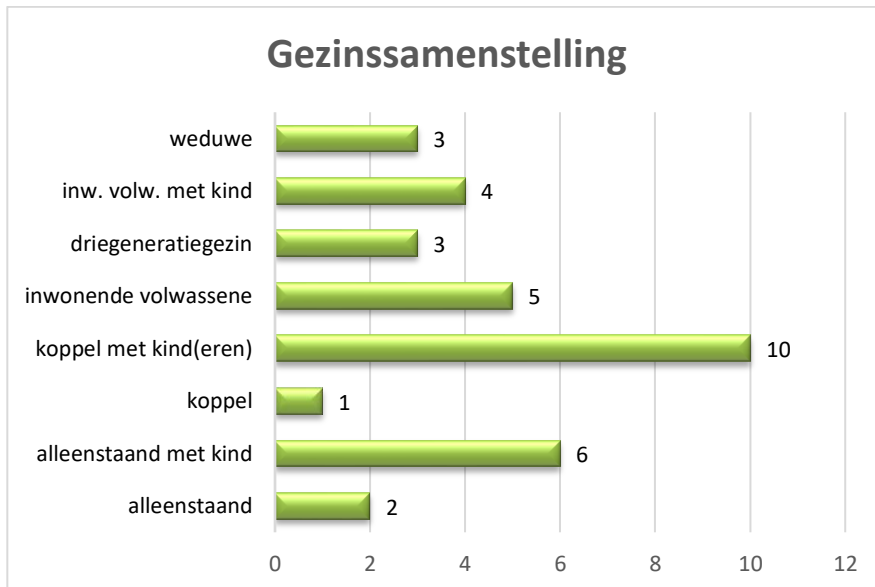
*Erecode/charter van (nieuwe) kans-leden en vrijwilligers
(dd. 04/2019)*

- *Absoluut respect voor de privacy van de KANS-gezinnen*
- *Waardering voor de kansarme mens in het algemeen*
- *Accepteren van andere levensvisie/-filosofie*
- *Bereid zijn inlevend te luisteren naar de kansarme mens*
- *Vrij zijn van racistische en discriminerende uitspraken in het algemeen en naar de gezinnen*
- *Publiekelijk niet gebonden zijn aan een politieke partij*
- *Maatschappelijk begaan/ betrokken zijn*
- *Kansarmoede ruimer zien dan enkel financiële armoede*
- *De visie van 'welzijnsschakels' en van 'kras' onderschrijven*
- *Openstaan voor vorming over kansarmoede*

3. HET PROFIEL VAN DE KANS-GEZINNEN (DD 31-12-2022)

3.1. Gezinssamenstelling

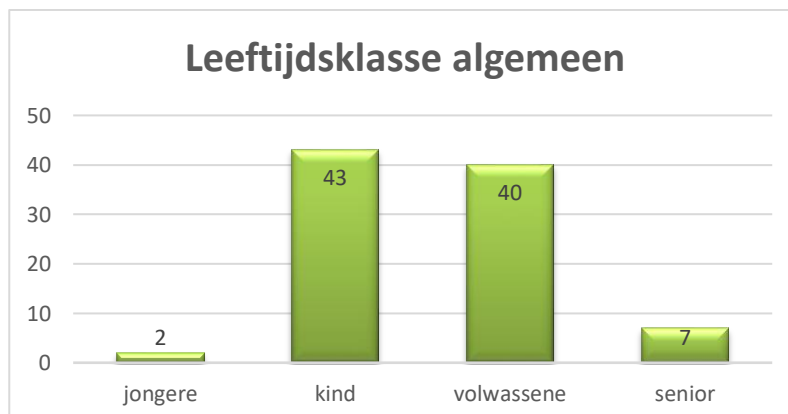
De koppels met kinderen vormen veruit de grootste groep. Verder zijn er zes alleenstaande moeders met (veel) kinderen. Ook is het aantal volwassenen die inwonen bij hun ouders niet gering. Er zijn daarenboven 4 inwonend met kinderen. Dit illustreert de vaak complexe gezinssituaties bij de KANS-gezinnen.

3.2. Leeftijdsklasse algemeen

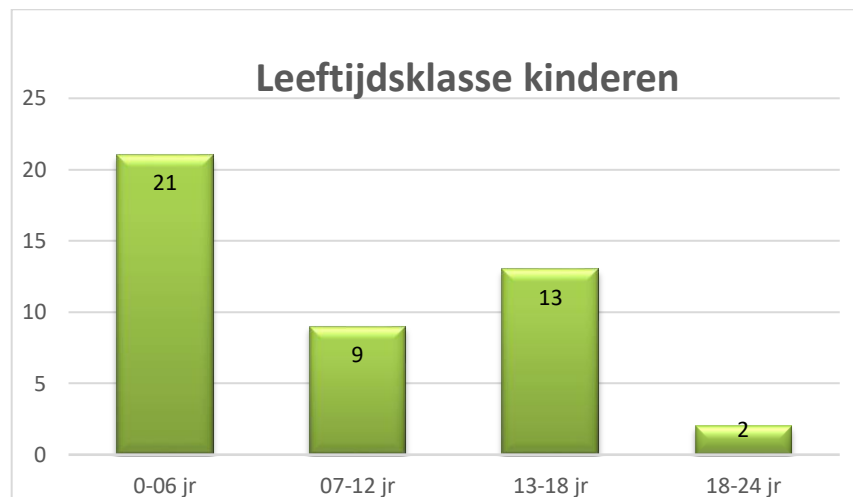
Hierbij zijn:

- Kinderen: tussen 0 en 18 jaar: deze deelgroep is dit jaar sterk gedaald, nl. van 55 naar 43. Hiermee komen we op het niveau van het jaar 2020.
- Jongeren (vanaf 18 jaar): er zijn twee jongeren die hoger onderwijs volgen. Daarnaast zijn er nog 4 inwonende jongeren die werken of werkzoekend zijn. Zij worden gerekend tot de volwassenen.
- Senior of gepensioneerd: ouder dan 65 jaar. Dit aantal is stabiel gebleven.
- Volwassene: tussen 18 en 64 jaar: dit aantal is eveneens stabiel gebleven. Als we de senioren bij deze groep tellen dan zijn in het hoogst in aantal.

3.3. Gezinnen met kinderen

- Er zijn 20 gezinnen die samen 45 kinderen tellen
- Onder de gezinnen zijn er drie drie-generatiegezinnen en ook een gezin met een inwonende zus met kind, dat strikt genomen geen drie-generatiegezin is.
- Leeftijd kinderen:
Het aantal kinderen tussen 0-6 jaar is gedaald t.o.v. vorig jaar. De reden hiervan is de verhuis van een aantal jonge gezinnen. Het aantal kinderen tussen 13-18 jaar is gelijk gebleven.

3.4. Gender volwassenen

De verhouding tussen het aantal vrouwen en het aantal mannen blijft ongeveer gelijk. We beschikken over geen andere gender-gegevens.

3.5. Socio-economisch profiel van de volwassenen

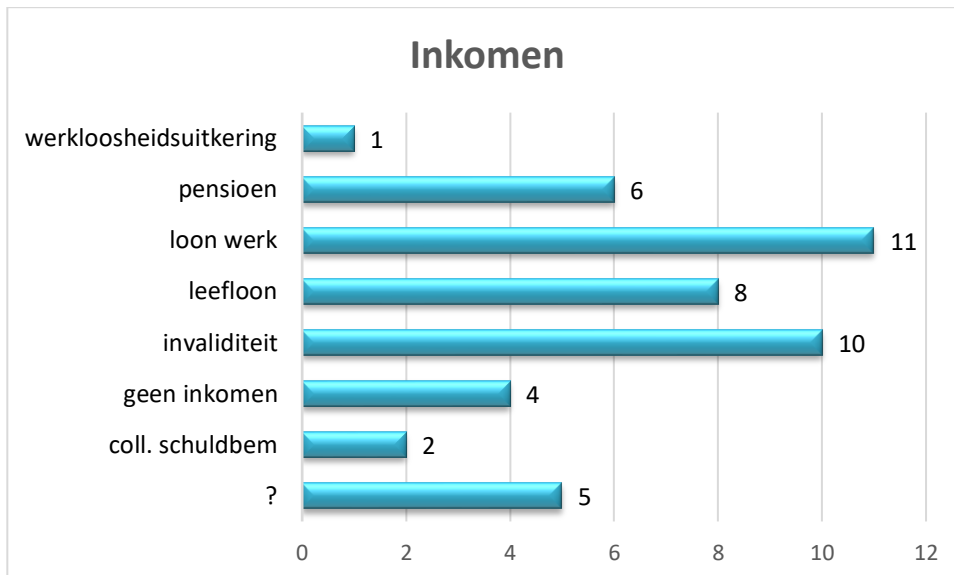
De gegevens hierover zijn in beperkte mate onvolledig. Dit is jammer, maar een gevolg van de privacywetgeving én ons adagium om de privacy van de gezinnen hoog in het vaandel te dragen.

- Het inkomen/arbeidssituatie

Bij vijf personen ontbreken hierover de nodige gegevens. Er zijn ook een viertal die we als huisvrouw zien. We weten niet of zij een vervangingsinkomen hebben.

Het aantal volwassenen dat werkt is het hoogst. De meesten werken slechts deeltijds of hebben geen vast contract.

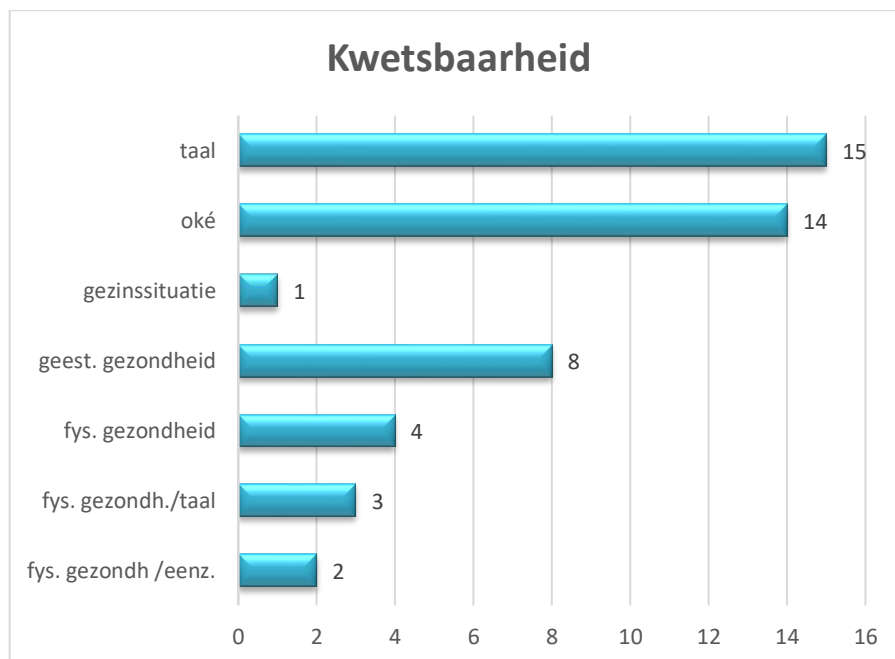
Het aantal dat afhankelijk is van een sociale uitkering (pensioen, werkloosheidsuitkering en leefloon) is de helft van het aantal volwassenen. Daarnaast zijn er vier die geen inkomen hebben en twee die in een collectieve schuldenregeling zitten. Al deze gegevens zijn niet opbeurend en motiveren ons om de KANS-werking dag na dag waar te maken.

- De kwetsbaarheid

Deze groep is een combinatie van de volgende items: de fysieke en mentale gezondheid, het sociaal isolement en het onvoldoende beheersen van de Nederlandse taal.

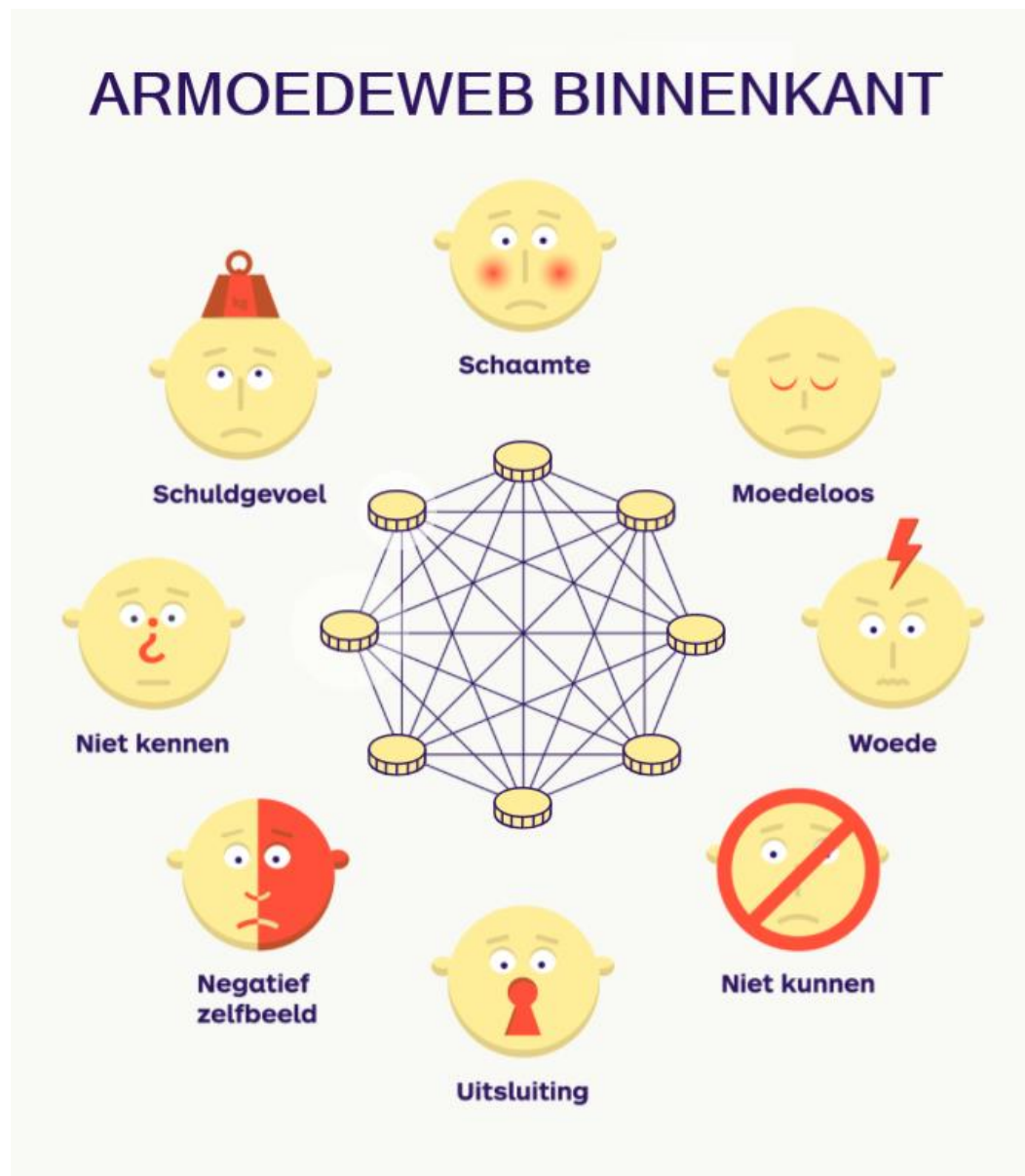
Wij zien dat er bij 20% geen of weinig de kwetsbaarheid is. We stellen daarnaast vast dat 30% omwille van fysieke of mentale gezondheid kwetsbaar zijn. We zien ook dat ongeveer 30% van de volwassenen niet of onvoldoende het Nederlands beheersen. De taallessen die men volgt komen hier onvoldoende aan tegemoet. Het spreekt voor zich dat dit in het sociaal verkeer een groot probleem is. De helft van diegene die dit jaar bij KANS aansloten, zijn Syrische mensen die nog niet zolang in België verblijven. We kunnen alleen maar hopen dat zij het Nederlands snel aanleren.

- Armoede ervaring bij de volwassenen

Hoger (pag. 4) verwijzen we naar het risico op armoede volgens de criteria van de EU. Dit weerspiegelt zich ook duidelijk bij de KANS-gezinnen. De meeste gezinnen scoren op meer dan de helft van deze criteria.

De oorzaken van armoede zijn bij onze doelgroep heel divers. De gezinnen die naar hier migreerden, vormen ongeveer de helft van de totale groep. Zij hebben het sowieso niet breed ongeacht de reden van hun migratie. Voegen we daarbij de taalarmoede, dan is het duidelijk dat zij door hun kwetsbaarheid de armoede sterk moeten aanvoelen. Ook de autochtone KANS-gezinnen hebben het, om diverse redenen, moeilijk en voelen zich vaak aan de rand van de maatschappij.

© Klaas Verplancke www.welzijnszorg.be

Het 'armoede web-binnenkant' dat Welzijnszorg en Welzijnsschakels hanteren, illustreert hoe armoede bij kansarmen ervaren wordt. Het is ook te merken bij de KANS-gezinnen. Hiervoor opmerkelijk zijn en begrip hebben is een mooie opdracht voor de vrijwilligers van KANS.

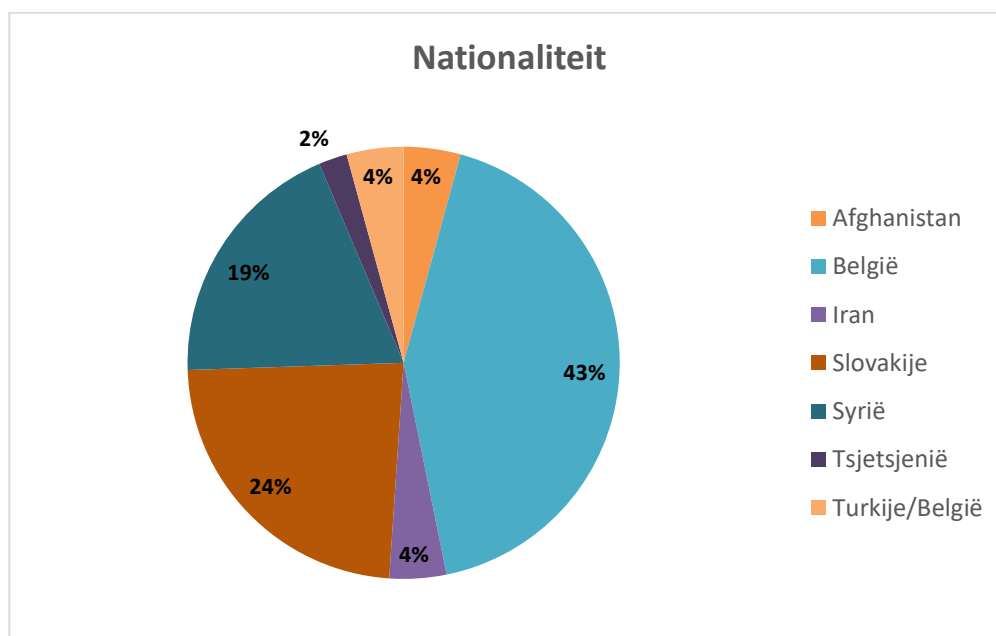

KANS wil in de toekomst meer inzetten op de sociale ondersteuning. We zijn zoekend naar een vaste stek waar we in een vertrouwde omgeving de KANS-gezinnen kunnen ontmoeten. Op deze manier hopen we dat de gezinnen mogen ervaren dat zij voor ons belangrijk zijn.

3.6. Familiale roots

Wij zien dat de personen met een migratieachtergrond de meerderheid vormen. Dit is zowel het geval bij de volwassenen als bij de kinderen. De Syrische mensen zijn hierbij in de meerderheid. In tegenstelling tot de Slovaakse mensen vormen zij omwille van de familiale banden een hechte groep. Dit is enerzijds positief voor hen als persoon, maar het bemoeilijkt ook de integratie in onze KANS-groep en wellicht ook

in de bredere maatschappij. Een aspect waar we geen zicht hebben, is in welke mate zij hun oorlogsverleden een plaats geven. Onze schuchtere pogingen om hiervoor een klankbord te zijn is alleszins weinig succesvol.

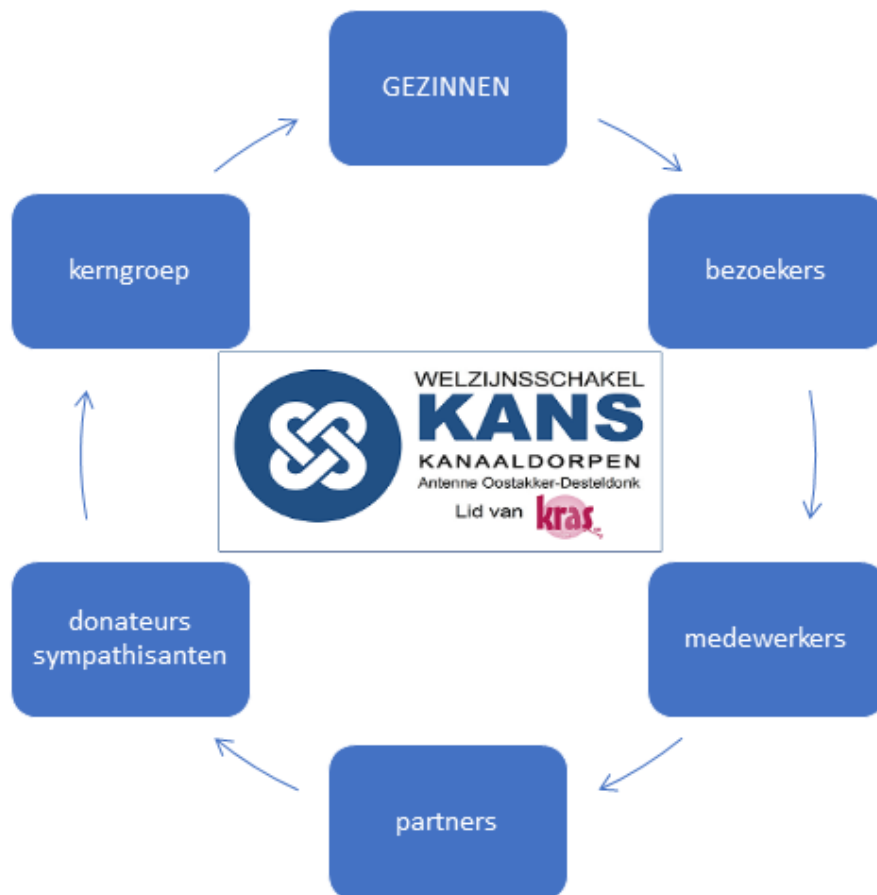
3.7. Verloop KANS-gezinnen

Elk jaar opnieuw verlaten een aantal gezinnen (zeven) de KANS-groep en zijn ongeveer hetzelfde aantal gezinnen (acht) nieuw. Hierdoor blijft het aantal KANS-gezinnen schommelen rond 25. Dit jaar zijn via de familiale connectie er zelfs vier Syrische kerngezinnen bij gekomen.

Bij de gezinnen die ons verlieten, verhuisde iedereen naar een andere locatie. Voor de helft van hen was dit het einde van een lange zoektocht. Het valt op dat het bijna allemaal kroostrijke gezinnen betrof. Hierdoor is het aantal kinderen bij de KANS-gezinnen duidelijk verminderd.

4. DE CONCRETE WERKING ANTENNE OOSTAKKER/DESTELDONK

De 'KANS'-familie omvat, naast de 27 kerngezinnen waarrond de werking is opgebouwd, de ondersteunende componenten. De onderstaande figuur verduidelijkt dit.

4.1. De KANS-vrijwilligers

4.1.1. *De kerngroep*

De kerngroep bestaat uit tien leden wonend in Oostakker of Desteldonk of er werken. Deze groep komt minstens om de anderhalve maand samen. De kerngroep is verantwoordelijk voor de concrete werking van de antenne.

Een aantal kernleden werkt eveneens mee in de praktische ondersteuning van de gezinnen en behoren in die zin tot de 'medewerkers'.

4.1.2. *De medewerkers*

De medewerkers (9+ 5= 14) verrichten heel wat praktische zaken waarbij de materiële ondersteuning het grootste pakket is. Tijdens de tweewekelijkse buurtkoffie/ voedselaanbod en de sociale activiteiten zijn ze een onmisbare schakel in onze persoonsgerichte werking.

4.1.3. De bezoekers

De vier bezoekers hebben hun taak sinds 'corona' aangepast. Hierdoor staat een belangrijk gegeven in onze werking minder op de voorgrond. Dit is enigszins jammer daar de huisbezoeken ons de mogelijkheid bieden om de KANS-gezinnen in hun vertrouwde omgeving te ontmoeten; Zo leren we elkaar beter kennen en kunnen we een vertrouwensrelatie opbouwen.

4.2. De partners van KANS

Onze vaste **partners** zijn:

- De overkoepelende 'Welzijnsschakel Oost-Vlaanderen' en de Gentse organisatie van vrijwilligers rond kansarmoede.nl. 'Kras' (materiële hulp, netwerking en vorming)
- 'Sivi' (Sint-Amandsberg): mobiele sociale kruidenier
- Stad Gent met *het LDC Wibier* en de *Gentse Foodsavers*: de mobiele sociale kruidenier en de (materiële en psychosociale) hulp aan gezinnen
- De VZW Vincenthof met het gebruik van een verwarmde opslagruimte en belangrijke financiële giften
- De OCO-vrienden: maandelijks een socio-café ten gunste van KANS
- De Bavoparochie: gebruik van opslagruimten en financiële giften
- De zuster-antenne van Sint-Kruis-Winkel/Mendonk.

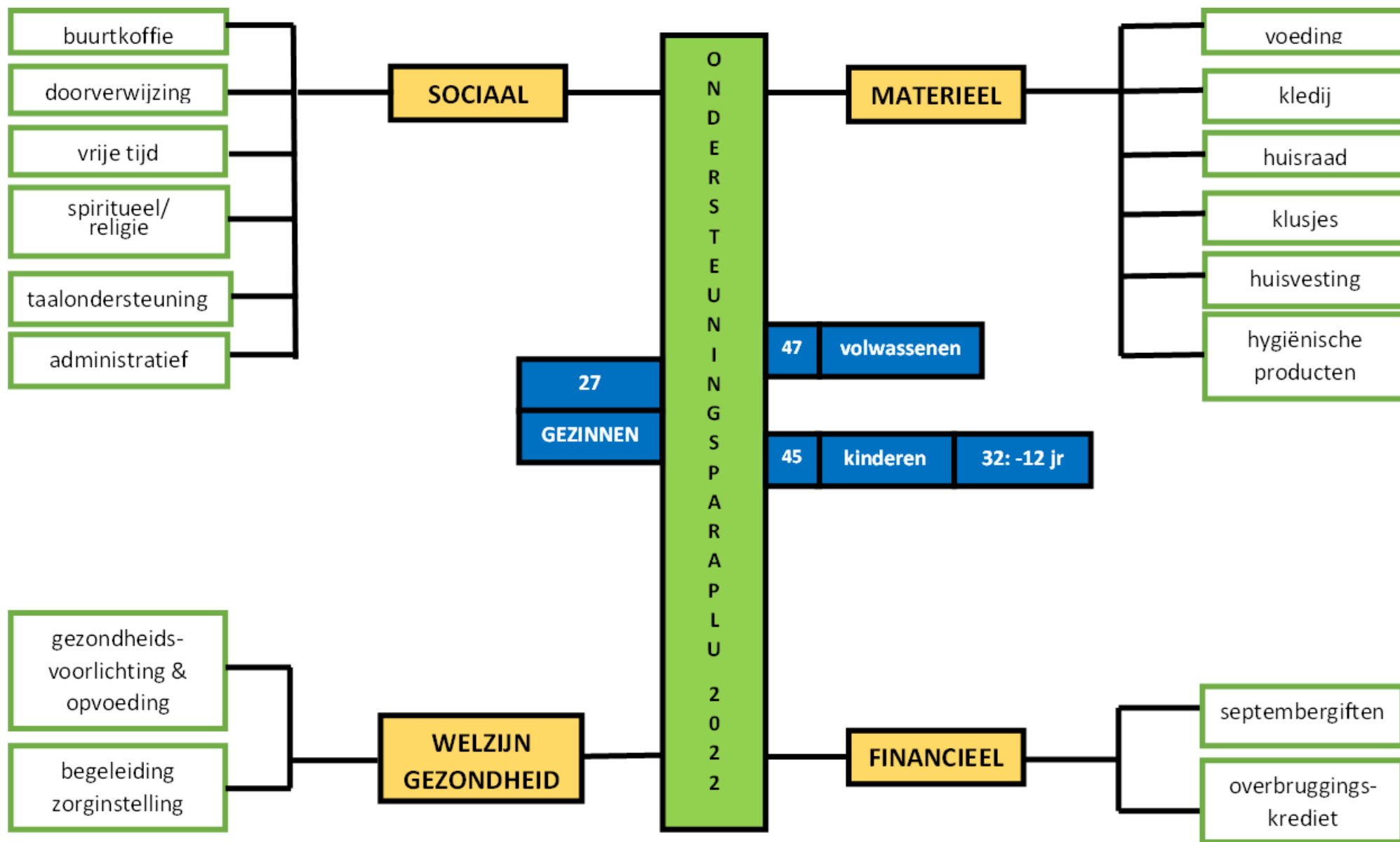
4.3. De donateurs en/of sympathisanten

De **donateurs en/of sympathisanten** zijn zeer divers. Naast 'de partners' betreffen het enkele plaatselijke socio-culturele verenigingen die ons jaarlijks doneren. Daarnaast zijn er ook meerdere privépersonen die ons, al dan niet jaarlijks steunen.

Privépersonen kunnen via 'Welzijnsschakels-nationaal' een attest van fiscale vrijstelling krijgen voor giften hoger dan € 40.

- *Vanaf 2023 kan men overschrijven via de website van welzijnsschakels, nl. via <https://donaties.welzijnsschakels.be/doneren>. Men kiest in de lijst voor 'KANS antenne Oostakker/Desteldonk'. Dit heeft het voordeel dat je geen projectcode moet vermelden. De donateurs kunnen ook aangeven dat hun gegevens (privacy!) aan KANS mogen meegedeeld worden. Dit zorgt ervoor dat KANS zicht heeft wie er doneert en wij hen persoonlijk kunnen bedanken. Zo niet hebben wij geen zicht, wie en hoeveel men ons doneert.*
- Men kan ook overschrijven naar de bankrekening van *Welzijnsschakels, nl. BE35 7755 9400 0537 én met vermelding van ons projectnummer, nl. 19031.*
- Een derde mogelijkheid is overschrijven naar onze eigen bankrekening, nl. BE38 8905 3413 4672. Hiervoor kan *echter geen attest afgeleverd worden*. Deze manier kan gebruikt worden door individuele personen én ook door organisaties die ons willen steunen.

4.4. De ondersteuningsparaplu

De sociale ondersteuning van de gezinnen zien we als een kernopdracht binnen onze KANS-werking. Het respecteren van de kansarme persoon in zijn privacy en eigenwaarde vormt hierbij de essentie. Het organiseren van de buurtkoffie, vrijetijdsactiviteiten (bloemschikken) en het kerstfeestje zijn ideale momenten om deze vorm van ondersteuning te realiseren. Het niet hebben van een vaste stek, ervaren we als een belemmering.

De materiële ondersteuning bieden we dankzij de aansluiting bij ‘Kras’, de samenwerking met de Gentse foodsavers, SiVi van Sint-Amandsberg, het VOG (voedselondersteuning Gent) en de donateurs. De materiële ondersteuning kadert steeds in de ruimere aanpak om mensen onafhankelijker te maken van deze noodhulp.

De ondersteuning m.b.t. ‘**welzijn en gezondheid**’ situeert zich, zeker tijdens de eerste jaarhelft, rond de voorzorgsmaatregelen tegen de coronapandemie.

De **financiële ondersteuning** van de gezinnen met schoolgaande kinderen probeert bij het begin van het schooljaar de nood enigszins te lenigen. Daarnaast krijgen we van enkele gezinnen de vraag voor een beperkt overbruggingskrediet. Dit wordt onder strikte criteria toegestaan. Dit jaar hebben we, mede door de energiecrisis, ook aandacht geschonken aan het sensibiliseren rond energiezuinig leven.

4.5. Maatschappelijke sensibilisering

Wij publiceren enkele malen tijdens het jaar in het parochieblad en in het druk gelezen plaatselijk advertentieblad ‘attentie’, een artikel over onze werking. Naar aanleiding van een gift door een plaatselijke vereniging werd de foto van de overhandiging van de cheque op facebook gepost. Verder kregen het personeel en de vrijwilligers (300-tal personen) van VZW Vincenthof een sinterklaasgeschenk waarbij een bijhorend briefje over KANS stak. Op deze manier kwam KANS op een positieve manier over bij heel wat personen. Het Vokamondo-koor afficheerde n.a.v. een concert dat hun optreden ten voordele van KANS was. Hierdoor kregen we in feite een gratis bekendmaking. Tot slot kregen de vormelingen (en hun ouders) informatie over de kansarmoede in Oostakker en de KANS-werking.

4.6. Financiële werking

- De financiële verrichtingen worden intern nauwgezet opgevolgd. De kerngroep krijgt op ieder overleg een stand van zaken. De grote uitgaven worden beargumenteerd en zo nodig bijgestuurd.
- De inkomsten waren dit jaar hoog, mede dankzij de donaties van enkele Oostakkerse verenigingen, zoals: de VZW Vincenthof, de dekenij Oostakker en de ‘Savooistekkers’, ‘JOT’, Pasar, de Bavoparochie, VEROO, Femma en de OCO-vrienden, alsook via ‘Kras’ en het convenant met stad Gent. Tot slot zijn de individuele donaties ook niet onbelangrijk voor onze noodzakelijke inkomsten.
- De uitgaven zijn dit jaar sterk gedaald. De redenen hiervoor zijn het wegvallen van een aantal buitengewone uitgaven. Verder is het annuleren van de gezinsuitstap een onbedoelde besparing.

5. KANS IN CIJFERS

27 kerngezinnen, 92 personen waarvan:

47 volwassenen

45 kinderen (-18 jaar)

7 gezinnen verhuisden

8 nieuwe gezinnen, met 11 volwassenen en 7 kinderen (-18 jaar)

Bij 1 gezin werd een dochtertje geboren

1 persoon overleed

1 persoon verliet het gezin

2 gezinnen kregen een klein overbruggingskrediet

24 x maakten gemiddeld 19 gezinnen gebruik van het voedselaanbod (foodsavers en SiVi)

4 x een aanbod van kledij met 40-tal afnemers

40-tal kinderen van -16 jaar kregen via de FS een sinterklaasgeschenk

24 gezinnen kregen meermaals hygiënische producten via 'Kras'

25 gezinnen kregen een fruitmand op het einde van het jaar via de dekenij en 'de orde van de gulden savooistek'

40-tal kinderen van -16 jaar kregen op het einde van het jaar een geschenkbon via de dekenij en de 'orde van de gulden savooistek'

24 x namen een twintigtal gezinnen deel aan de buurtkoffie

1 kerstfeest met ongeveer 70 personen

9 partnerorganisaties

19 vaste medewerkers waarvan 10 kernleden en 9 andere medewerkers

10-tal organisaties die ons financieel steunen

10-tal personen die ons financieel steunen

25-tal donateurs van goederen

6. ENKELE VASTSTELLINGEN/UITDAGINGEN

- De instroom van KANS-gezinnen komt vanuit verschillende hoeken, nl. via Fedasil en de UNO, het OCMW en SiVi en het Ldc Wibier.
- De stijging van het aantal volwassenen met migratieachtergrond blijft overeind. Er zijn nl 26 volwassenen met buitenlandse roots, terwijl er 22 volwassenen autochtoon zijn.
- De relatief beperkte instroom vanuit de Oostakkerse bevolking staat in contrast met de mogelijke betalingsproblemen van gezinnen door de energiecrisis en met de bekendheid die KANS heeft bij de plaatselijke verenigingen.
- De taalvaardigheid van het Nederlands is bij een aantal gezinnen met buitenlandse roots een probleem, ook al volgen zij de taalcursussen in functie van de inburgering. De beperkte kennis van het Nederlands beperkt het persoonlijk contact, maar vooral ook de maatschappelijke integratie.
- De woonsituatie is bij een tiental gezinnen een probleem. Enkelen onder hen ervaren dit echter niet zo scherp aan.
- 27 op de 47 volwassenen leven van een vervangingsinkomen (pensioen, leefloon, mutualiteit, werkloosheidsuitkering, een collectieve schuldenregeling). Vier volwassenen hebben geen inkomen. Zij zijn echter inwonend...
- 17 op 47 volwassenen zijn chronisch ziek of hebben een gedaalde fysieke en/of een mentale zelfredzaamheid.
- De materiële ondersteuning is in onze werking vrij dominant. Dit is een noodzaak daar de mensen in armoede onvoldoende ondersteund worden. Het is immers een gegeven dat zowel de Vlaamse als de federale overheid onvoldoende initiatieven nemen om hieraan tegemoet te komen.
- De sociale ondersteuning is, na corona, opnieuw op peil. Toch voelen we de noodzaak om hier nog meer de klemtoon op te leggen en hopen we tijdens 2023 hier meer te kunnen realiseren.
- De uitdaging om een eigen stek te hebben om elkaar te ontmoeten, wordt sterk aanvoeld.
- De inspraak van de gezinnen in activiteiten kan via 'de adviesgroep' nog meer vorm krijgen.
- De aansluiting bij 'Welzijnsschakels' en 'Kras' en de samenwerking met onze partners is een echte meerwaarde voor onze KANS-werking.
- Het enthousiasme van de vrijwilligers van 'KANS' is groot.
- Een aantal organisaties uit Oostakker zijn ons echt genegen. Getuige hiervan zijn de (grote) financiële en andere giften.
- De giften van kledij overtreffen wat wij kunnen gebruiken voor onze KANS-gezinnen.

KANS-gezinnen voor wie jullie zijn en voor ons betekenen!

Donateurs en sympathisanten voor uw ondersteuning!

Partners voor uw samenwerking!

Medewerkers voor jullie inzet!

Vind je ook dat mensen in armoede:

Er niet om gevraagd hebben?

Te kampen hebben met méér dan financiële armoede?

Best meer waardering verdienen?

Mogen rekenen op uw solidariteit?

Je wil ons financieel ondersteunen? Dit kan:

Je schrijft rechtstreeks over op onze bankrekening BE38 8905 3413 4672 of voor een overschrijving met een fiscaal attest, raadpleeg pagina 11.